

Vingåkers
kommun

Kommunplan med budget 2026

Flerårsplan 2027-2028

Kommunfullmäktige, §103, 2025-11-24

Innehållsförteckning

1 Kommunstyrelsens ordförande	3
2 Kommundirektören om framtiden	4
3 Inledning	5
4 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	5
4.1 Kommunens styrmodell.....	5
4.2 Vision för Vingåkers kommun.....	6
4.3 Värdegrund	7
4.4 Strategisk inriktning.....	7
4.5 Kommunplan med budget	9
5 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	9
5.1 Kommunens övergripande mål	9
5.2 Intern kontroll	10
5.3 Planeringsförutsättningar	11
5.4 Nya ekonomiska prioriteringar 2026.....	15
5.5 Ekonomiska ramar 2026 och flerårsplan 2027-2028	18
5.6 Investeringar	21
6 Räkenskap och tabeller	22
6.1 Resultatbudget.....	23
6.2 Balansbudget.....	24
6.3 Kassaflödesbudget	25
6.4 Drift - och investeringsbudget.....	26

1 Kommunstyrelsens ordförande

Vi fortsätter ihärdigt jobba med att få kommunens verksamheter i ram och en budget i balans. Ur ett politiskt perspektiv har vi tagit, och kommer fortsätta ta, tuffa beslut för att nå målen. Vi ser att det sakta men säkert vänder nationellt, med inflation och räntor som går ner trots ett bakslag i konjunkturen våren 2025. Det underlättar det hårda arbete som våra tjänstepersoner gör för att Vingåker och våra medborgare ska ha det bra. Det vill jag verkligen ge dem en eloge för!

Barn-och utbildningsförvaltningen kämpar på med minskande barnkullar som medför en minskning också av antalet medarbetare på våra skolor. Det går bra för våra gymnasielever, ett kvitto på att vår skola verkligen har lyft sig. Det är en fantastisk prestation av elever, lärare och många andra!

Vi går också framåt i näringslivsrankingen, där vi nu ligger på plats 100 i Svenskt näringslivs mätning. Lyftet i årets ranking är till stor del tack vare våra tjänstepersoner på samhällsbyggnadsenheten. Vi fortsätter prioritera att vårt näringsliv ska kunna växa och utvecklas. Vi behöver också ha fokus på den långsiktiga utvecklingen av bygden.

Socialförvaltningen har jobbat hårt under året. Den nya socialtjänstlagen ställer nya och höga krav på förvaltningen. Vi har även framgångar i vårt arbete med åldersvänlig bygd som nu ska implementeras i våra verksamheter. Ett stort steg i det arbetet har varit den mötesplats på Sävstagården, det vi kallar ett nav för åldersvänlig bygd, som vi skapar tillsammans med våra pensionärsföreningar. Stort tack till dem för deras konstruktiva arbete med det!

Som en följd av det ekonomiska läget arbetar vi också med att sänka kostnaderna för det politiska arbetet, vilket kan komma att innebära en stor förändring för kultur- och fritidsförvaltningen.

Vi behöver bygga ett så starkt och tryggt Vingåker som möjligt, ha färdiga planer och beredskap för att möta de förändringar vi kommer att ställas inför.

I debatten är det många som har invändningar mot våra neddragningar. Det är bra med diskussion om de här viktiga frågorna men jag kan ibland önska att fler kunde förstå att när pengarna är slut behöver man anpassa sig efter det. Det gäller i privatlivet och det gäller också för en kommun. Egentligen ännu mer för en kommun som ju använder Vingåkersbornas pengar.

Ju fortare vi kommer igenom den här ekonomiska omställningen, desto snabbare kan vi i stället börja prata om satsningar. Låt oss hjälpas åt med båda delarna.

Charlotte Prennfors (M)
för Alliansen i Vingåkersbygden

2 Kommundirektören om framtiden

Det är ett utomordentligt viktigt och svårt arbete som är gjort i förvaltningarna för att kommunens kostnader ska minska. Det är påfrestande inte bara ur ett verksamhetsperspektiv utan också på ett mer mänskligt plan. Vi ser sammantaget relativt stora kostnadssänkningar även om det varierar mellan förvaltningarna. Dessutom finns det faktorer som vi har begränsad förmåga att påverka och som gör att kostnaderna stiger.

Vi kommer behöva fortsätta se över verksamheterna och hitta sätt att bedriva dem till lägre kostnad. Det är närmast avgörande för kommunen att vi orkar hålla i processen så att vi så fort som möjligt kommer till en ekonomi i balans och i stället kan börja prata om satsningar.

Parallellt med arbetet med en ekonomi i balans har en rad positiva saker hänt. Kommunen har t.ex. fått utmärkelsen *Årets förbättrare* av SKR/Kvalitetsmässan för utvecklingen inom skolan. Det är ett fint kvitto på den uthålliga och breda satsning som lärare och många andra har gjort sedan sju år tillbaka. Därtill är kommunen utsedd till *Årets anhörigkommun* av Anhörigas riksförbund. Äldreomsorg är en stor verksamhet i landets kommuner och ändå bedömer man att 75-80% av omsorgen ges av anhöriga. Utmärkelsen är därför väldigt betydelsefull.

Ralf Hedin
Kommundirektör

3 Inledning

Kommunplan med budget för 2026 och flerårsplan 2027-2028 är ett dokument som visar den politiska viljeinriktningen för de kommunala verksamheterna samt hur skatteintäkter ska fördelas mellan dessa, hur verksamheter eventuellt ska effektiviseras och vilka nya satsningar som prioriteras under de nästkommande åren. Kommunplanen innehåller samtidigt en prognos över kommande kostnader och intäkter. Kommunplanen baseras alltid på den senast tillgängliga informationen. Kommunplan med budget fastställs av kommunfullmäktige i november.

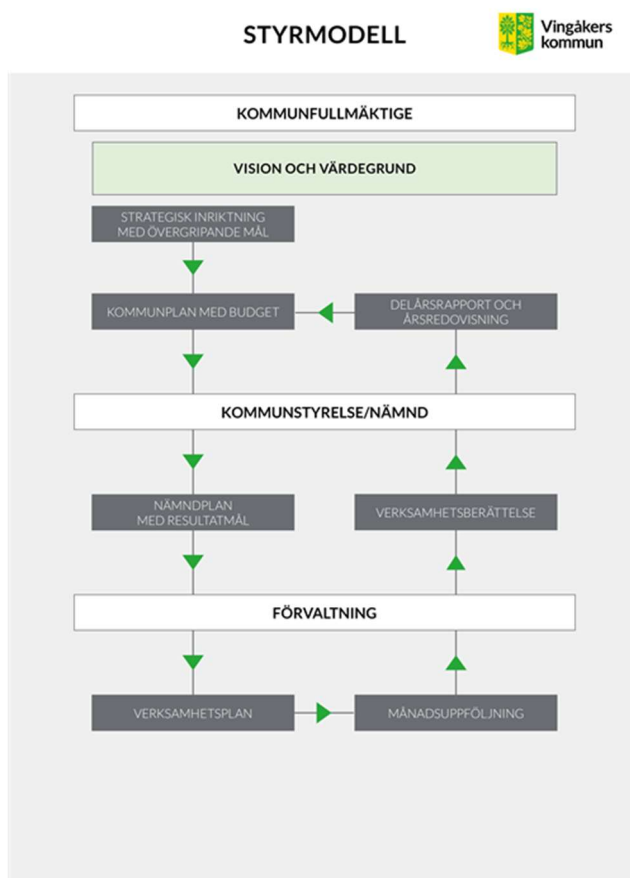
4 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

I detta avsnitt beskrivs kortfattat några av de övergripande styrdokumenterna som gäller för Vingåkers kommun.

4.1 Kommunens styrmodell

Sedan 2015 har kommunen en av kommunfullmäktige beslutad styrmodell vilken tydliggör målstyrningsprocessen samt vilka roller och ansvarsområden de olika beslutsnivåerna har. Styrmodellen kan sammanfattas i nedanstående bild. Kommunfullmäktige beslutade i november 2023 om viss revidering av styrmodellen.

Till styrmodellen finns ett årshjul för arbetet med de årliga processerna kring framtagandet av kommunplan med budget och flerårsplan samt för arbetet med åiterrapportering och uppföljning.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och utövar styrning genom den strategiska inriktningen som är den politiska majoritetens plattform för mandatperioden samt genom att årligen besluta om övergripande mål, resultatmål och riktlinjer för verksamhet och ekonomi i Kommunplan med budget samt flerårsplan. Uppföljning och utvärdering sker genom delårsrapporter (tertiäluppföljning per april och augusti) och årsredovisning. Utöver detta har kommunfullmäktige sedan tidigare antagit vision samt värdegrund för Vingåkers kommun.

Kommunstyrelsen/nämnderna

Med vägledning från kommunfullmäktiges styrdokument ska nämnderna och kommunstyrelsen årligen konkretisera mål och göra prioriteringar för sin verksamhet och ekonomi i sina nämndplaner. Nämndplanerna ska beskriva vad som ska göras och när det ska ske. Till nämndplanen ska finnas en detaljbudget för verksamheten. Uppföljning och utvärdering sker genom verksamhetsberättelser.

Förvaltning

Förvaltningsorganisationen ska verkställa de beslut som tas utifrån de prioriteringar som anges i nämndplanerna. Genom verksamhetsplaner fastställs vilka aktiviteter som behövs vidtas för att nå de mål som beslutats om. Förvaltningen bestämmer vem som ansvarar för arbetet och hur arbetet ska ske. Uppföljning sker löpande varje månad.

Kommunala bolag

De kommunala bolagens uppdrag regleras via ägardirektiv och bolagsordningar.

4.2 Vision för Vingåkers kommun

Det mest övergripande styrdokumentet i kommunen är den vision som kommunfullmäktige antog 19 oktober 2009. Visionen är ett strategiskt dokument som beskriver ett önskvärt framtida tillstånd för Vingåker. Under hösten 2019 beslutade kommunstyrelsen att kommunens vision inte behöver revideras då den fortfarande är aktuell.

VINGÅKERS KOMMUNS VISION

Tillsammans tar vi, medborgare, näringsliv och kommun, **ansvar** för vår hälsa och gemensamma livsmiljö.

Vi är **stolta** över att varje plats i kommunen bidrar med sin egen karaktär och historia.

Vi **uppmuntrar** nytänkare och berömmar framgång.

Vi vågar bry oss.

Medborgare, näringsliv och kommun är på **samma våglängd**.

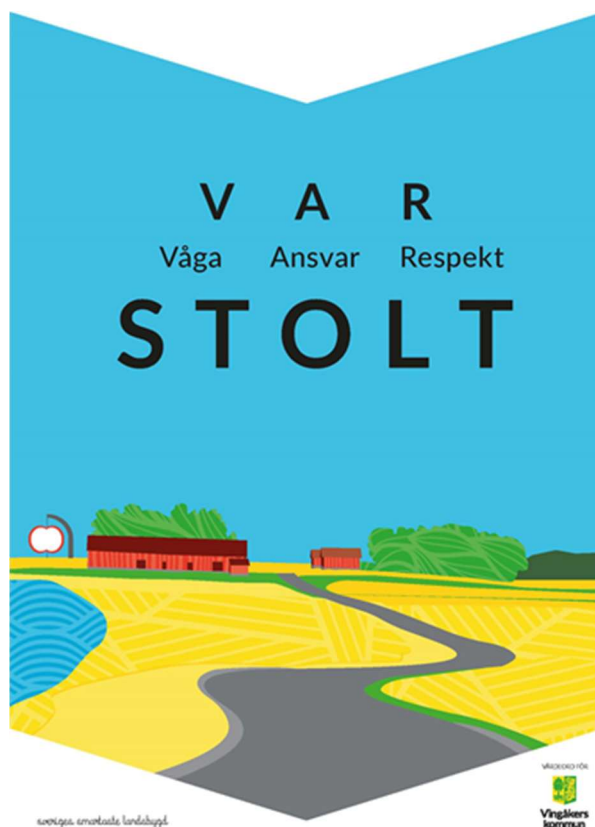
Därför lyckas vi.

4.3 Värdegrund

Kommunens värdegrund fungerar som en kompass för hur arbetet ska utföras. Den är gemensam för alla verksamheter och bidrar till att stärka Vingåkers kommun. Värdegrunden är den naturliga utgångspunkten för de tjänster och den service vi erbjuder medborgarna. Värdegrunden består av följande ord:

Våga Ansvar Respekt STOLT

Som arbetsgivare ska Vingåkers kommun vara ett föredöme och en attraktiv och jämställd arbetsplats, där medarbetarna känner arbetsglädje och stolthet samt har möjlighet att utvecklas i arbetet och som individer. Vår gemensamma värdegrund är det självklara rättesnöret för oss alla, oavsett om vi är förtroendevalda eller medarbetare. Värdegrunden stärker kommunen som attraktiv arbetsgivare, både internt som externt. Den stärker varandra i det vardagliga arbetet, vilket bidrar till ännu bättre kundupplevelse, leverans och trivsel på jobbet. Värdegrunden ska genomsyra kommunens arbete och kan även vara en vägledning i vårt arbete för ökad framtidstro.

4.4 Strategisk inriktning

Nedan återges inledningen från Strategisk inriktning 2023-2026, beslutad av fullmäktige den 19 juni 2023, reviderad senast av kommunfullmäktige 24 november 2025:

Efter valet 2022 styrs Vingåkers kommun av Allians för Vingåkersbygden (Moderaterna, Centerpartiet och Kristdemokraterna), med stöd av Sverigedemokraterna. I det här strategiska dokumentet tydliggörs Alliansens vision och politiska prioriteringar för mandatperioden.

Förutom de frågor som respektive parti gick till val på 2022 och där en politisk samsyn finns tar den strategiska inriktningen sitt avstamp i den gemensamma visionen för Vingåkers kommun där vi,

medborgare, näringsliv och kommun, tar ansvar för vår hälsa och gemensamma livsmiljö. Vi är stolta över att varje plats i kommunen bidrar med sin egen karaktär och historia. Vingåkers kommun ska uppmuntra nytänkare och berömma framgång och vi måste våga bry oss. Vårt mål är att medborgare, näringsliv och kommun ska vara på samma våglängd. Även kommunens värdeord (våga, ansvar, respekt och stolt) är viktiga fundament som ska genomsyra kommunens verksamheter.

Under mandatperioden vill vi att Vingåker fortsätter utvecklas till en kommun där beslut tas så nära de invånare som berörs som möjligt. Vingåker ska vara en kommun där entreprenörskap stimuleras och där näringslivets bidrag till samhällets utveckling uppmuntras och uppmärksammas. Vår förhoppning är att man som invånare ska uppleva att man har goda möjligheter till utveckling, både som individ och som en del av samhället.

Med stöd i visionen och värdegrunden tillsammans med den strategiska inriktningen ska Vingåker bli en trygg kommun för framtiden och Sveriges smartaste landsbygd.

Vision 10 000 - Vingåkersbygden behöver växa

Utmaningarna är många för en liten kommun där allt färre får försörja allt fler. Men den viktigaste utmaningen är att skapa långsiktiga förutsättningar för en fortsatt bra skola, vård och omsorg samt annan offentlig och kommersiell service.

Den lilla kommunens möjligheter ska tas till vara för att nå en effektiv förvaltning med en hög servicenivå. Men det krävs också en god intern samverkan inom koncernen. Minst lika viktigt är att fortsätta utveckla extern samverkan med föreningar och näringsliv samt andra kommuner och regionen. Samverkan inom områden som i första hand gynnar invånarna i Vingåkersbygden ska prioriteras.

En av de viktigaste uppgifterna under perioden är att verka för fler invånare och skattebetalare samt att fler invånare ska nå egen försörjning. Det är särskilt viktigt när befolkningen blir allt äldre men också när nya barnfamiljer upptäcker Vingåkersbygden som boendeort vilket innebär en ökad efterfrågan på kommunens tjänster.

Målsättningen om att bli 10 000 invånare i kommunen innebär en stor befolkningsökning som ger kommunen högre skatteintäkter och statsbidrag. Men en sådan positiv utveckling ställer inte enbart krav på Vingåkers kommuns förmåga att möta efterfrågan på bostäder utan även utveckling av centrala samhällsfunktioner som vägar och kommunikationsstråk, vatten och avlopp, skolor, vård- och omsorg och övrig samhällsservice. Därför är det viktigt att vägen för att nå målet sker genom en så hållbar tillväxt som möjligt och ha en god planering med beredskap för tillväxtmålet.

Strategiska prioriteringar som utgår från två perspektiv

Strukturen för de politiskt strategiska prioriteringarna består av två perspektiv; ett som utgår från bygdens utveckling och ett som utgår från den enskilda individen. Under respektive perspektiv finns olika fokusområden där vart och ett har ett antal konkreta mål. Hela koncernen förväntas bidra till måluppfyllelsen och nämnderna ska integrera de fokusområden eller mål som berör nämndernas ansvarsområden i sina nämndplaner.

Aktiviteter och indikatorer för att mäta måluppfyllelse tas fram av nämnder, förvaltningar och bolag. Den strategiska inriktningen ska på övergripande nivå följas upp för respektive fokusområde.

4.5 Kommunplan med budget

Den ekonomiska styrningen i kommunen sker bland annat genom att kommunfullmäktige anvisar en ekonomisk ram till kommunstyrelsen och nämnderna för verksamhet och investeringar. Kommunfullmäktige beslutar i juni om ekonomiska ramar till nämnderna för kommunplan med budget och flerårsplan för kommande tre år. I november beslutar kommunfullmäktige om ändringsbudget.

Kommunfullmäktige tilldelar nämnderna en nettobudget för att bedriva verksamheterna som de ansvarar för. Nämnderna fördelar därefter sin nettobudget i en intern detaljbudget. Det görs brutto, det vill säga att intäkter och kostnader budgeteras för de olika områdena, enheterna och verksamheterna som finns inom respektive nämnd. Nämndernas tilldelning från kommunfullmäktige benämns ekonomiska ramar.

5 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Enligt kommunallagen ska kommunen ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Kommunfullmäktige har fastställt riktlinjer för god ekonomisk hushållning (kf §11/2025). Grundtanken bakom begreppet god ekonomisk hushållning är att varje generation av invånare ska bära kostnaderna för den service som de själva beslutar om och som de själva konsumerar. God ekonomisk hushållning har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. De övergripande mål och de finansiella mål som kommunfullmäktige fastställt i strategisk inriktning och årligen anger i budgeten utgör de mål som har betydelse för god ekonomisk hushållning i Vingåkers kommun. Ekonomisk hushållning kan ses i två dimensioner; att hushålla i tiden och över tiden.

Att ha ett ekonomiskt överskott är en del av den goda ekonomiska hushållningen. Det handlar om att kommunen ska trygga servicen till kommuninvånarna, skapa utrymme för investeringar, ha beredskap för oförutsedda händelser och kunna stå emot omvärldsförändringar. Det innebär också att dagens skattebetalare på ett hållbart sätt ska konsumera med hänsyn till kommande generationer. En förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns ett tydligt samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effektivitet.

Att ha god ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning är viktigt, men inte tillräckligt. Styrningen för att åstadkomma god ekonomi skulle i så fall kunna begränsas till produktivitet, det vill säga att se till att arbetsuppgifter görs så snabbt och rationellt som möjligt. Det är helt centralt att kommunen också arbetar med effektivitet, det vill säga att se till att det som görs är det som på bästa sätt leder till att kommunen når olika mål. Uttryckt på ett annat sätt är det viktigt att göra rätt saker, inte bara att göra saker rätt.

I kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning beskrivs även resultatreserv (RER) och resultatutjämningsreserv (RUR) och villkoren kring dem. Se även avsnittet 5.3.4.

Målen i budgeten följs upp årligen i samband med delårsrapport och årsredovisning.

5.1 Kommunens övergripande mål

I den strategiska inriktningen, som nämnts ovan, består strukturen för de politiskt strategiska prioriteringarna av två perspektiv; *Vingåkersbygdens utveckling* och *Trygghet och hälsa för Vingåkersbygdens invånare*. Till respektive perspektiv finns olika fokusområden där vart och ett har ett antal konkreta mål. Hela koncernen förväntas bidra till måluppfyllelsen och nämnderna ska integrera de fokusområden eller mål som berör nämndernas ansvarsområden i sina nämndplaner.

Aktiviteter och indikatorer för att mäta måluppfyllelse tas fram av nämnder, förvaltningar och bolag. Den strategiska inriktningen ska på övergripande nivå följas upp för respektive fokusområde. Uppföljningen sker i samband med delårsrapport och årsredovisning. Nedan framgår de två perspektiven med tillhörande fokusområden.

5.1.1 Vingåkerbygdens utveckling

Fokusområde
Ekonomi i balans
Tillväxtnål 10 000 (planering och beredskap för 10 000 invånare)
Hållbar tillväxt, entreprenörskap och ett gott näringslivsklimat
Föreningslivets, idrottens och kulturens betydelse för samhällets utveckling
Förbättrad infrastruktur
Klimat, miljö och energieffektivisering

5.1.2 Trygghet och hälsa för Vingåkerbygdens medborgare

Fokusområde
Arbetsro och trygghet för barn och unga
Förbättrade skolresultat och ökad utbildningsnivå
Trygghet inom vård och omsorg/äldreomsorg
Ökad sysselsättning och kompetensförsörjning
Folkhälsan, idrottens och kulturens betydelse
Förbättring av trafiksituationen
Trygghet och säkerhet

5.2 Intern kontroll

Enligt kommunallagen ska varje nämnd inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt. För att minimera risken att kommunen lider förtroende- eller ekonomisk skada eller att beslut inte verkställs krävs en väl fungerande intern kontroll.

Kommunstyrelsen har som en del av sin uppsiktsplikt det övergripande ansvaret att se till att det finns en god intern kontroll och att utvärdera kommunens samlade system för intern kontroll. Riktlinjerna för intern kontroll omfattar kommunens nämnder och de kommunala bolagen AB Vingåkershem och Vingåkers Kommunfastigheter AB. I kommunstyrelsens internkontrollplan finns några kontrollpunkter som samtliga nämnder ska följa. Uppföljning sker i samband med årsredovisningen.

5.3 Planeringsförutsättningar

Utgångsläget inför höstens beslut om kommunplan med budget 2026 och flerårsplan 2027-2028 är det beslut som kommunfullmäktige tog i juni om kommunplan med budget 2026 och flerårsplan 2027-2028 - ekonomiska ramar till nämnderna, kf §52/2025.

5.3.1 Befolkning

Under perioden januari till och med juli 2025 minskade folkmängden i Vingåkers kommun med 46 personer, från 8 750 till 8 704 invånare.

Under perioden flyttade 295 personer till Vingåker och 339 personer från Vingåker. Det gav ett flyttningsunderskott på 44 personer. Invandringar (in- och utflyttning från utlandet inklusive personer som får uppehållstillstånd) uppgick till 18 och utvandringar 6, vilket gav ett invandringsöverskott på 12 personer. Under perioden var antalet födda 33 personer och antalet personer som avled 57, vilket gav ett födelseunderskott på 24 personer, samt en justeringspost med en ökning av 10 invånare.

Antalet invånare över 80 år väntas öka med ca 40 procent de kommande tio åren. Samtidigt väntas antalet personer i arbetsför ålder, 19-64 år, att minska. Det medför att färre personer ska försörja fler. Ett ökat bostadsbyggande medför dock inflyttning, kanske främst av barnfamiljer. Det ställer då krav på verksamhet och ekonomi och att kommunen och de kommunala bolagen har framförhållning för att kunna planera och samordna resurserna på ett effektivt sätt.

Det är en utmaning i det ansträngda ekonomiska läge kommunen befinner sig i.

Befolkningsutvecklingen är en av de viktigaste frågorna i kommunens planeringsarbete eftersom hur utvecklingen blir får direkt påverkan på efterfrågan i kommunens verksamheter. Att göra prognoser över hur antalet invånare kommer att utvecklas är dock lika svårt som det är viktigt. Särskilt komplext är det eftersom det inte bara är det totala antalet invånare som behöver bedömas utan också fördelningen mellan olika åldersgrupper och olika typer av behov och förväntningar på service från kommunen.

En särskild utmaning handlar om bedömningen av hur stor påverkan på inflyttning som kan åstadkommas genom nybyggnation av bostäder, och vilken typ av bostäder det i så fall ska vara. Vingåkers kommun arbetar med professionellt externt stöd varje år för att ta fram både en trendbaserad och en så kallad byggbaserad prognos över befolkningsutvecklingen. Dessa prognoser ingår som ett centralt underlag i budgetprocessen.

Byggbaserad prognos detaljerad/invånare					
Åldersgrupper	Ålder	2025	2026	2027	2028
0-6	0	64	64	64	64
	1	70	71	71	70
	2	80	73	74	74
	3	83	81	75	75
	4	89	85	82	77
	5	98	90	87	84
	6	74	98	91	88
0-6 Summa		558	562	544	532
7-9		305	283	285	270
10-12		304	300	285	301
13-15		300	302	318	299
16-18		268	280	282	295
19-24		495	472	464	454
25-30		445	436	420	429
31-40		989	1010	1035	1032
41-50		858	859	848	861
51-55		543	526	516	479
56-60		612	599	605	599
61-65		626	648	654	671
66-70		593	593	581	589
71-75		595	573	576	542
76-80		589	566	555	553
80+		589	643	684	730
Totalsumma		8 669	8 652	8 652	8 636

Trendbaserad prognos detaljerad/invånare					
Åldersgrupper	Ålder	2025	2026	2027	2028
0-6	0	64	62	60	60
	1	69	68	67	65
	2	79	71	70	69
	3	83	79	72	72
	4	88	83	80	72
	5	97	88	84	81
	6	74	97	89	85
0-6 Summa		554	548	522	504
7-9		303	279	278	259
10-12		302	296	277	291
13-15		300	298	311	290
16-18		267	275	274	285
19-24		491	459	441	427
25-30		438	417	394	395
31-40		982	990	1002	984
41-50		857	848	826	830
51-55		541	520	503	465
56-60		611	592	594	583
61-65		623	642	641	652
66-70		592	589	572	578
71-75		593	571	569	534
76-80		589	565	551	547
80+		589	641	681	726
Totalsumma		8 632	8 530	8 436	8 350

Båda prognoserna indikerar att kommunens befolkning kommer att minska de kommande åren. Den trendbaserade prognosen ligger till grund för vidare antaganden gällande befolkningsunderlag för beräkning av skatteintäkter och generella statsbidrag.

5.3.2 Kompetensförsörjning

En av de mest strategiskt viktiga utmaningarna för kommunen är att säkerställa rätt kompetens inom organisationen. Med en ansträngd ekonomi blir detta ännu viktigare. Antalet äldre kommuninvånare ökar medan andelen i arbetskraften minskar, och detta förväntas fortsätta inom överskådlig framtid. När kommunen minskar antalet anställda i ett ekonomiskt pressat läge finns det en stor risk att de mest kompetenta medarbetarna lämnar för andra arbeten. De medarbetare som är minst omställningsbara och har relativt låg kompetensnivå blir kvar i organisationen. Vid effektiviseringar måste arbetsbelastningen för de kvarvarande medarbetarna beaktas, då det finns risk för ökade sjukskrivningstal. Det är därför viktigt att hitta en balans genom att både gasa och bromsa kompetensmässigt vid lågkonjunktur, omställning och personalminskningar.

Kommunen är inte självförsörjande på viss kompetens och behöver därför fortsätta arbetet med att attrahera kompetens både inom och utanför kommunens geografiska gränser, trots den rådande ekonomiska situationen. Inom tio år uppskattas kommunen ha bytt ut lika många medarbetare som den har idag. I en lågkonjunktur är det extra viktigt att erbjuda villkor som ger en önskvärdt låg personalomsättning, särskilt inom områden där specialistkompetens krävs.

För att lyckas med kompetensförsörjningen pågår ett ständigt strategiskt arbete för att stärka kommunens arbetsgivarvarumärke, erbjuda attraktiva anställningsvillkor och skapa ett tydligt medarbetar-, chef- och ledarskap. Det är stora utmaningar med att rekrytera utbildade undersköterskor till äldre- och funktionshinderomsorg. Förutom utbildningsnivån är även språkkunskaperna en utmaning inom vård och omsorg. Barn- och utbildningsförvaltningen har ökat sin behörighet bland de anställda under flera år i rad. Generellt är det en utmaning att attrahera, rekrytera och behålla nya medarbetare där det krävs en akademisk utbildning, legitimation eller skyddad yrkestitel.

Den demografiska utmaning som kommunen står inför med fler äldre och färre yngre kommuninvånare kommer inom de närmaste åren att kräva en omställning av kompetens från barn- och unga till äldre-, vård- och omsorgsverksamheten. Kommunen har generellt en låg utbildningsnivå, höga sjuktal och en relativt hög arbetslöshet. Från år 2025 har Vingåker vuxenutbildning och arbetsmarknadsfrågor i egen regi. Det övergripande målet är att öka kommuninvånarnas möjlighet till självförsörjning, förbättra folkhälsan och minska utanförskapet.

5.3.3 Ekonomi

Det ansträngda läget för Vingåkers kommuns ekonomi kvarstår. Kommunens befolkning har sjunkit med drygt 470 personer sedan slutet av 2020. Den sista september 2025 var det 8 671 personer folkbokförda i kommunen. Minskande befolkning medför lägre intäkter från kommunalskatt och generella statsbidrag. Den minskning av befolkningen som ägt rum motsvarar i genomsnitt drygt 39 mkr per år i uteblivna intäkter och därmed ett behov av att anpassa kommunens kostnader. Kommunen har inte i tillräcklig omfattning gjort anpassningen.

De senaste årens underskott har medfört att kommunens likviditet har utvecklats negativt. Mer pengar går åt i verksamheterna än vad som kommer in till kommunen. Under 2025 har en kraftsamling skett för att komma till rätta med de stora underskott som förekommer, främst i de stora nämnderna, men samtliga nämnder ska bidra. Den senaste skatteunderlagsprognosen ger kommunen ett marginellt bättre utfall på skatteintäkter och generella statsbidrag 2026-2028. De ekonomiska utmaningarna kvarstår. Det kommer även framåt att krävas ett omfattande arbete från kommunens nämnder och förvaltningar för att återupprätta en ekonomi i balans.

Även de kommande åren förväntas kommunens folkmängd att fortsätta sjunka. Den senaste befolkningsprognosen indikerar en befolkningsminskning med i genomsnitt 100 personer per år de närmaste åren. Därefter avtar befolkningsminskningen och landar runt 50-70 personer per år. Den enda åldersgrupp som kommer att öka är de personer som är 65 år och äldre, framförallt de som är äldre än 80 år. Den lägre folkmängden medför att det även åren framåt blir en sämre utveckling av skatteintäkter och generella statsbidrag. Därav är det av stor vikt att fler beslut kan fattas om åtgärder som ger långsiktigt lägre kostnader.

5.3.4 Resultatreserv (RER) och resultatutjämningsreserv (RUR)

Från och med 1 januari 2024 finns möjlighet att reservera medel till en resultatreserv (RER).

Kommunen har inte någon resultatreserv, RER. I *Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och resultatreserv* finns detta reglerat, kf §11/2025.

Medel får avsättas till en RER som sedan kan användas i syfte att uppnå en god ekonomisk hushållning. Reservering av medel till RER får göras med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar som överstiger; 1) en procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning, eller 2) två procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning, om kommunen eller regionen har ett negativt eget kapital, inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser. Kommunen får inte ha negativa balanskravsresultat från tidigare räkenskapsår kvar att reglera för att få göra avsättning till RER. Storleken på RER maximeras till högst fem procent av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning.

Förutsättningarna för att kunna disponera RER för Vingåkers kommun är följande:

- Balanskravsresultatet ska vara negativt och reserven får användas för att nå upp till ett nollresultat, eller så långt som reserven täcker.
- Användning av medel från RER ska utgå från vad som avses med god ekonomisk hushållning enligt kommunallagen.
- RER får användas vid omvärldsförändringar eller kostnadsökningar som på kort sikt påverkar kommunens resultat negativt förutsatt att det främjar en god ekonomisk hushållning.
- RER får även användas vid oförutsedda utgiftsökningar eller inkomstbortfall, så länge det bidrar till att uppnå god ekonomisk hushållning.

Medel från RER får användas både i budget och årsredovisning under samma förutsättningar.

Resultatutjämningsreserven, RUR, avvecklas från och med 1 januari 2024, men får vara kvar och nyttjas till utgången av år 2033 enligt nuvarande lagstiftning. Inga nya avsättningar får ske. I kommunens resultatutjämningsreserv, RUR, återstår det 1,1 mkr (250831).

5.4 Nya ekonomiska prioriteringar 2026

Kommunfullmäktige beslutade i juni om ekonomiska ramar till nämnderna för åren 2026-2028. Samtliga nämnder har fått kompensation för ökade personalkostnader med 3 procent samtliga år. Därutöver har inga andra uppräkningskompenserats. Juni-beslutet innebär vidare att kommunstyrelsen, kultur- och fritidsnämnden samt samhällsbyggnadsnämndens budgetramar sänks med 2,0 mkr, 3,0 mkr respektive 3,0 mkr till 2026. År 2027 sänks även budgetramen för politik med 1,0 mkr. Till 2027 och 2028 sänks ramarna ytterligare för alla nämnder utom socialnämnden. Kommunfullmäktige har under hösten fattat flera beslut som får konsekvenser för kommunens budgetramar framåt. Nedan redogörs för dessa.

Kommunfullmäktiges beslut i juni, kf §52, 2025-06-16:

1. *Kommunfullmäktige beslutar att befolkningsunderlaget för beräkning av skatteintäkter och generella statsbidrag år 2026 fastställs till 8.625 personer den 1 november 2025 och därefter en årlig minskning med 100 personer i enlighet med befolkningsprognosen i april 2025.*
2. *Kommunfullmäktige beslutar att uppräkningskostnader ska göras med 3 procent per år under planperioden.*
3. *Kommunfullmäktige beslutar att resultatmålet för 2026 ska uppgå till 1,0 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag, för år 2027 till 1,5 procent och för år 2028 till 2,0*

- procent.*
4. *Kommunfullmäktige beslutar att den uppräknings av hyreskostnader med 2 procent år 2027 och 2028 som tidigare beslutats i flerårsplanen tas bort.*
 5. *Kommunfullmäktige beslutar att en demografisk anpassning med -2,5 procent på nämndernas budgetramar 2027 samt med -1,75 procent år 2028 ska genomföras. Undantaget socialnämnden.*
 6. *Kommunfullmäktige beslutar att ytterligare 3,0 mkr tillförs bufferten för oförutsedda händelser på finanserna från och med år 2028. Totalt uppgår den då till 5,5 mkr.*
 7. *Kommunfullmäktige beslutar att i övrigt godkänna ekonomiska ramar för nämndernas driftbudget år 2026-2028 enligt förslaget i ärendet.*
 8. *Kommunfullmäktige beslutar att den totala investeringsramen ska uppgå till 15,1 mkr per år. Fördelningen till respektive nämnd sker genom beslut av kommunfullmäktige i november.*
 9. *Kommunfullmäktige beslutar att investeringar med synnerliga skäl ska gälla år 2026-2028 i enlighet med förslaget i ärendet.*
 10. *Kommunfullmäktige ger Vingåkers Kommunfastigheter AB i uppdrag att effektivisera lokalvårdens verksamhet med god städskvalitet så att Vingåkers kommuns kostnader minskar med 1,0 mkr år 2026.*
 11. *Kommunfullmäktige uppdrar till nämnderna och de kommunala fastighetsbolagen att på kommunstyrelsens sammanträde den 13 oktober redovisa en lägesrapport och plan för det fortsatta arbetet med att hålla budgetramen innevarande år, nästa år och fortsättningsvis.*

Efter att kommunfullmäktige beslutade om de ekonomiska ramarna i juni har det kommit en ny skatteunderlagsprognos som innebär ett marginellt bättre utfall för skatteintäkter och generella statsbidrag kommande tre år. Vidare har det tillkommit några poster som behöver hanteras. Det avser äskande från revisorerna om ett ökat anslag till år 2026 samt ny beräkning avseende kostnader för den allmänna kollektivtrafiken.

På kommunfullmäktige den 27 oktober (kf §75, 251027) hanterades några ärenden som får konsekvenser för nämndernas budgetramar. Exempelvis beslutades (bp 4) att kultur- och fritidsnämnden och dess förvaltning avvecklas vid årsskiftet. Detta medför att den budgetram för åren 2026-2028 som tidigare beslutats för kultur- och fritidsnämnden omfördelas till mottagande nämnder.

- *Kommunfullmäktige beslutar att Kultur- och fritidsnämnden och förvaltningen avvecklas 31 december 2025. Ansvar för biblioteket flyttas till barn- och utbildningsnämnden. Föreningsbidrag, stipendier, kultur och slottet läggs under kommunstyrelsen. Resterande områden badhus, fritidsgård, idrottshallar, sporthallar, turism, uteskötsel, ställplatser, väntsalen, badplatser och reservat med mera går till samhällsbyggnadsnämnden. Eventuellt kulturutskott under Kommunstyrelsen kan övervägas.*

Vidare beslutades nedan (kf §76, bp 1, 251027):

- *Kommunfullmäktige beslutar att utifrån det kommande aktivitetskravet i nya socialtjänstlagen, som ligger inom socialnämndens ansvarsområde, besluta att utöka verksamhetens ram med 1 mkr från och med år 2026. Medlen tas från "öronmärkt" buffert som finns under Kommunstyrelsen och som består av en del av det tidigare kommunbidraget till Viadidakt. Medlen ska nyttjas för att säkerställa insatser kopplade till aktivitetskravet för de som uppbär försörjningsstöd.*

Ytterligare ett tidigare kommunfullmäktigebeslut togs om hand, det avser införandet av finansiell leasing, kf §28, bp 4, 250407 som nu aktualiseras för verkställighet. Det medför en kostnad på 2,9 mkr som behöver läggas till i budgeten från och med år 2026.

Samtliga beslut ovan har omhändertagits i kommunplan med budget 2026 och flerårsplan 2027-2028. Därefter beslutade kommunfullmäktige den 24 november (kf §103, 251124) enligt nedan:

1. *Kommunfullmäktige beslutar att utöka revisorernas budget med 113 tkr så att den totalt uppgår till 1,0 mkr år 2026.*
2. *Kommunfullmäktige beslutar att utöka kommunstyrelsens budgetram med 713 tkr avseende ökade kostnader för den allmänna kollektivtrafiken år 2026.*
3. *Kommunfullmäktige beslutar att nytt HR-system med 4,0 mkr läggs in som investering med synnerliga skäl.*
4. *Kommunfullmäktige beslutar att tilldela drift- och investeringsramar till nämnderna för år 2026-2028 enligt förslaget i ärendet.*
5. *Kommunfullmäktige beslutar att kommunens koncernkontokredit ska uppgå till 30 mkr under 2026.*
6. *Kommunfullmäktige beslutar att en uppföljning av budgetkonsekvenserna gällande avvecklingen av kultur- och fritidsnämnden ska ske i samband med tertialrapport 1 2026 för respektive förvaltning som tagit emot verksamhet och budget.*
7. *Kommunfullmäktige beslutar i övrigt att godkänna kommunplan med budget för 2026 och flerårsplan för 2027-2028.*

Kommunens budgeterade resultat under planperioden uppgår därefter till:

2026: +7,6 mkr
2027: +15,4 mkr
2028: +19,6 mkr

5.5 Ekonomiska ramar 2026 och flerårsplan 2027-2028

Nedan framgår beräkning av ekonomiska ramar till finanssen, kommunstyrelsen och nämnderna för 2026 utifrån kommunens budgetmodell.

Budgetberäkning för 2026, nettoramar inklusive interna poster								
Befolkning: 8.625 personer, cirkulär 25:47			Alla belopp i tkr					
	Budget 2025	Uppräkn löner, 3,0%	Uppräkn hyror	Uppräkn övrig	Uppräkn budget	Kända justeringar	Ny politisk prio höst-25	Budget 2026
Finansen								
varav								
Skatter och generella statsbidrag	716 158			15 643	731 801		1 305	733 106
Finansiell leasing						- 2 928		-2 928
Preliminära kostnader, buffert infl, hyror	-77		77	0	0	0		0
Borgensavgift	2 246				2 246		659	2 905
Pensioner	-15 569			-150	-15 719	1 090		-14 629
Övrigt finanssen	-1 094			-200	-1 294			-1 294
Avskrivning investeringar synnerliga skäl	-2 000			0	-2 000			-2 000
Buffert, förfogas av KS	-1 772		-1 183	-1 500	-4 455	2 000		-2 455
Summa:	697 892	0	-88	13 793	710 579	162	1 964	712 705
Kommunstyrelsen	-92 853	-976	-88	-637	-94 554	3 668	-826	-96 832
Löne- och hyreskorrigeringar						-136		-136
Besparing politik								0
Besparing KLF						2 000		2 000
Seniordagen	-50				-50	50		0
KS oförutsedda	-1 699				-1 699	-50		-1 749
Kommunbidrag VSR	-9 758				-9 758	-532		-10 290
Åbrogården hyra						1 016		1 016
KF hyra						-81		-81
Viva hyra	-9 600				-9 600	-252		-9 852
Ny Buffert förfogas av KS	-4 000				-4 000		1 000	-3 000
Kollektivtrafiken	-13 115			-437	-13 552	1 835	-713	-12 430
Revision	-887				-887		-113	-1 000
Valnämnd	-28			-200	-228			-228
Överförmyndaren	-1 721				-1 721	-182		-1 903
Från KoF							-6 120	-6 120
Kultur- och fritidsnämnden	-29 377	-381	-133	1 500	-28 391	2 719	25 672	0
Hyreskorrigering					0	-281		0
Extra medel investeringsbidrag år 2025	-1500			1 500				0
Besparing KoF						3 000		0
Avveckling KoF (KF §75/2025)							25 672	0

Budgetberäkning för 2026, nettoramar inklusive interna poster								
Samhällsbyggnadsnämnden	-60 429	-1 162	-34		-61 625	3 000	-13 772	-72 397
<i>Besparing Samhällsbyggnad</i>						3 000		3 000
<i>Från KoF</i>							-13 772	-13 772
Barn- och utbildningsnämnden	-204 530	-4 658	-1 715	-518	-211 421	-1 216	-5 780	-218 417
<i>Chefers förutsättningar</i>		0			0	-1 000		-1 000
<i>Uppräkning av lokalkostnadsdelen i skolpengen för bidrag på lika villkor</i>				-518				-518
<i>Elevhälsa och Ungdomsmottagning</i>						-216		-216
<i>Från KoF</i>							- 5 780	-5 780
Barn- och utbildningsnämnden, Gymnasiet inkl IM exkl anpassad gymnasieskola	-49 327				-49 327			-49 327
Socialnämnden	-258 734	-6 947	-209		-265 890	-1 233	-1 000	-268 123
<i>Chefers förutsättningar</i>		0			0	-1 000		-1 000
<i>Hyreskorrigering</i>						-29		-29
<i>IFO</i>						-204		-204
<i>Aktivitetsbidrag</i>							-1 000	-1 000
TOTALT	2 642	-14 124	-2 179	14 138	-629	7 100	1 138	7 609
<i>1 % överskott av skatter och generella statsbidrag</i>	7 162							7 331
<i>Differens</i>	-4 520							278

Av tabellen ovan framgår att kommunens budgeterade resultat för 2026 uppgår till 7 609 tkr, vilket motsvarar 1,04 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Inom den finansiella verksamheten finns 2,5 mkr i buffert för oförutsedda händelser.

Nedan framgår även de ekonomiska ramarna i flerårsplanen för 2027-2028. Kommunens budgeterade resultat uppgår till 15,4 mkr år 2027 samt till 19,6 mkr år 2028. 2,5 mkr finns avsatt i en buffert under finanserna år 2027 och 5,5 mkr år 2028. Bufferten är tänkt för oförutsedda händelser.

FLERÅRSPLAN 2026-2028, nettoramar inklusive interna poster, tkr	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
<i>Befolkningsantagande (cirkulär 25:47)</i>	<i>8 625 personer</i>	<i>8 525 personer</i>	<i>8 425 personer</i>
Finansen			
<i>varav</i>			
<i>Skatter och generella statsbidrag</i>	<i>733 106</i>	<i>749 714</i>	<i>765 548</i>
<i>Finansiell leasing</i>	<i>-2 928</i>	<i>-2 559</i>	<i>-2 180</i>
<i>Borgensavgift</i>	<i>2 905</i>	<i>2 905</i>	<i>2 905</i>
<i>Pensioner</i>	<i>-14 629</i>	<i>-17 758</i>	<i>-19 388</i>
<i>Övrigt finanserna</i>	<i>-1 294</i>	<i>-1 494</i>	<i>-1 694</i>
<i>Avskrivning investeringar</i>	<i>-2 000</i>	<i>-5 000</i>	<i>-5 000</i>
<i>Buffert oförutsett, förfogas av KS</i>	<i>-2 455</i>	<i>-2 455</i>	<i>-5 455</i>
Finansen summa:	712 705	723 353	734 736
Kommunstyrelsen	-96 832	-95 835	-95 822
Kultur- och fritidsnämnden (upphör 251231)	0	0	0
Samhällsbyggnadsnämnden	-72 397	-71 957	-72 104
Barn- och utbildningsnämnden	-218 417	-217 776	-218 521
Barn- och utbildningsnämnden, Gymnasiet inklusive IM, exklusive anpassad gymnasieskola	-49 327	-48 094	-47 252
Socialnämnden	-268 123	-274 278	-281 446
TOTALT, budgeterat resultat	7 609	15 413	19 591
<i>1%, 1,5% och 2% överskott av skatter o statsbidrag</i>	<i>7 331</i>	<i>11 246</i>	<i>15 311</i>
<i>Differens mot kf:s mål på 1%, 1,5% och 2%</i>	<i>278</i>	<i>4 167</i>	<i>4 280</i>
<i>Resultatprocent</i>	<i>1,04%</i>	<i>2,06%</i>	<i>2,56%</i>

5.6 Investeringar

Kommunens investeringar ska finansieras med egna medel, det vill säga utan upptagande av nya lån. Egna medel motsvaras i detta sammanhang av den beräknade volymen avskrivningar kommande år. Undantag får göras då kommunfullmäktige beslutar om att synnerliga skäl föreligger. Investeringar med synnerliga skäl tillämpas företrädesvis för investeringar av engångskaraktär och inte årligen återkommande investeringar.

Årliga investeringsramar

Det totala årliga investeringsutrymmet uppgår till 15,1 mkr per år för perioden 2026-2028. För kommunstyrelsens del behöver utrymme för upphandling av nytt HR-system lösas under perioden, beslutet innebär att 4,0 mkr läggs in som investering med synnerliga skäl. Läs mer i avsnittet *Drift- och investeringsbudget*, där framgår hur investeringsramarna fördelar sig mellan nämnderna.

Investeringar med synnerliga skäl

Kommunfullmäktige kan också besluta om att vissa investeringar ska genomföras med så kallade synnerliga skäl, vilket innebär att finansiering, vid behov, kan lösas genom upptagande av lån. Företrädesvis handlar det om investeringar av engångskaraktär och inte ett återkommande investeringsbehov.

Kommunfullmäktige har tidigare beslutat om ett antal investeringar med synnerliga skäl. Samtliga dessa investeringar kan således finansieras med upptagande av lån vid behov. I nuläget föreligger inget upplåningsbehov, men varje genomförd investering medför en direkt påverkan på kommunens likviditet, det vill säga pengarna på banken.

Några av investeringarna avslutas i samband med bokslut 2025. Det avser *Extra asfaltering* samt *Brandposter*.

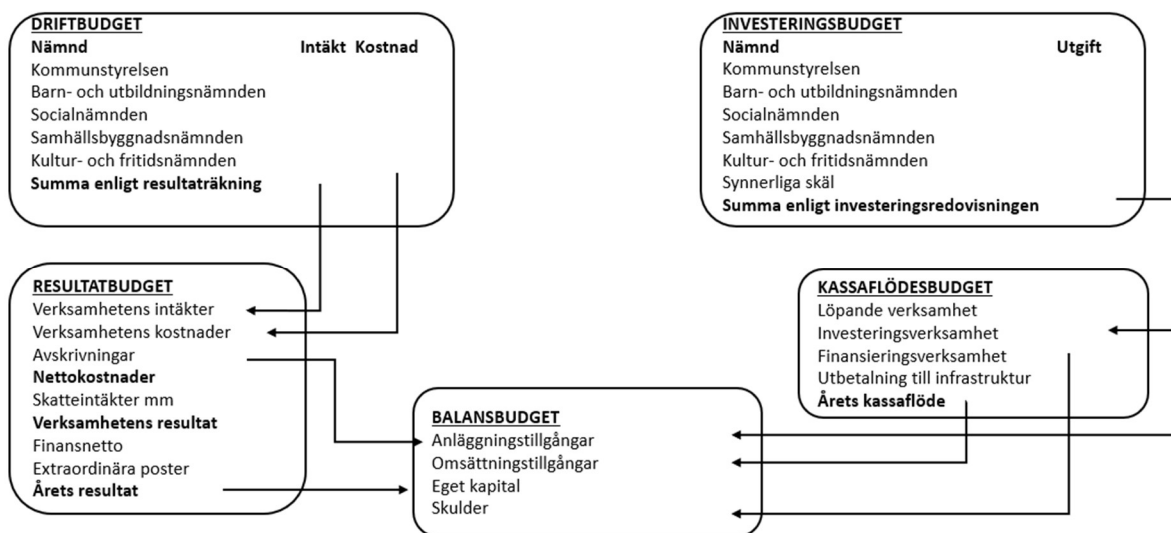
Nyttillkommen investering med synnerliga skäl är nytt HR-system med 4,0 mkr.

Totalt uppgår investeringar med synnerliga skäl till 11,8 mkr år 2026. Läs mer i avsnittet *Drift- och investeringsbudget*, där framgår specifikation över investeringsprojekten.

Kommunens investeringsbudget uppgår därmed totalt till 26,9 mkr år 2026.

6 Räkenskap och tabeller

I bilden nedan illustreras hur de olika posterna i drift- och investeringsbudgeten hänger samman med budgetens övriga delar.

6.1 Resultatbudget

(Belopp i tkr)	Bokslut 2024	Budget 2025	Prognos 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Verksamhetens intäkter	141 267	121 219	115 700	117 985	120 345	122 752
Verksamhetens kostnader	-859 847	-818 843	-820 700	-828 063	-836 227	-850 290
Avskrivningar	-15 426	-17 276	-17 124	-17 124	-20 124	-20 124
Verksamhetens nettokostnader	-734 006	-714 900	-722 124	-727 202	-736 006	-747 662
Skatteintäkter	445 058	461 623	457 000	473 853	495 158	515 437
Generella statsbidrag o utjämning	254 747	254 536	252 300	259 253	254 556	250 111
Verksamhetens resultat	-34 201	1 259	-12 824	5 904	13 708	17 886
Finansiella intäkter	4 724	2 246	3 400	3 106	3 106	3 106
Finansiella kostnader	-2 109	-863	-1 700	-1 401	-1 401	-1 401
Resultat efter finansiella poster	-31 586	2 642	-11 124	7 609	15 413	19 591
Extraordinära poster, netto	0	0	0	0	0	0
Årets resultat	-31 586	2 642	-11 124	7 609	15 413	19 591

6.2 Balansbudget

(Belopp i tkr)	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Tillgångar					
<i>Anläggningstillgångar</i>					
Materiella anläggningstillgångar	165 543	183 808	187 267	204 491	221 715
Finansiella anläggningstillgångar	76 984	80 383	79 972	79 561	79 150
Summa anläggningstillgångar	242 527	264 191	267 239	284 052	300 865
Omsättningstillgångar inkl bidrag till statlig infrastruktur	89 402	120 250	124 895	133 733	135 525
Summa tillgångar	331 929	384 441	392 134	417 785	436 390
<i>Eget kapital och skulder</i>					
Eget kapital	120 477	91 797	116 962	132 376	151 967
<i>Därav årets resultat</i>	<i>-31 586</i>	<i>2 642</i>	<i>7 609</i>	<i>15 413</i>	<i>19 591</i>
Summa eget kapital	120 477	91 797	116 962	132 376	151 967
<i>Avsättningar</i>					
Pensioner	25 004	32 925	21 757	21 869	22 284
Andra avsättningar	59 290	61 026	77 405	0	0
Summa avsättningar	84 294	93 951	99 162	21 869	22 284
<i>Skulder</i>					
Långfristiga skulder	420	0	0	0	0
Kortfristiga skulder	126 738	198 693	176 010	263 541	262 140
Summa skulder	127 158	198 693	176 010	263 541	262 140
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	331 929	384 441	392 134	417 785	436 390

6.3 Kassaflödesbudget

(Belopp i tkr)	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Löpande verksamhet					
Årets resultat	-31 586	2 642	7 609	15 413	19 591
Justering, av- och nedskrivningar	15 426	17 124	17 124	17 124	20 124
Justering, avsättningar	7 487	15 376	5 211	-77 293	415
Justering för ianspråktaga avsättningar	0	0	0	0	0
Justering, övrigt	-4 077	0	0	0	0
Medel före förändring rörelsekapital	-12 750	35 142	29 944	-44 756	40 130
Ökning (-) /minskning (+) kortfristiga fordringar	21 510	-24 082	-4 645	-8 838	-1 792
Ökning (-) /minskning (+) förråd/lager	-76	0	0	0	0
Ökning (+) /minskning (-) kortfristiga skulder	-1 594	37 813	-22 683	87 531	-1 401
Kassaflöde löpande verksamhet	7 090	48 873	2 616	33 937	36 937
Investeringsverksamhet					
Investering, materiella anläggningstillgångar	-17 706	-19 124	-19 124	-19 124	-19 124
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0	0	0	0	0
Investering, finansiella anläggningstillgångar	-892	0	0	0	0
Bidrag till statlig infrastruktur	411	411	411	411	411
Försäljning av finansiella tillgångar	0	0	0	0	0
Kassaflöde investeringsverks.	-18 187	-18 713	-18 713	-18 713	-18 713
Finansieringsverksamhet					
Nyupptagna lån	0	0	0	0	0
Amortering av skuld	0	0	0	0	0
Ökning/minskning långfristiga fordringar	0	0	5 791	0	0
Kassaflöde finansieringsverks.	0	0	5 791	0	0
Summa kassaflöde	-11 097	30 160	-10 306	15 224	18 224

6.4 Drift - och investeringsbudget

Driftbudget

Den ekonomiska styrningen i kommunen sker bland annat genom att kommunfullmäktige anvisar en ekonomisk ram till kommunstyrelsen och nämnderna för verksamhet och investeringar. Kommunfullmäktige beslutar i juni om kommunplan med budget och flerårsplan för kommande tre år. Beslut om ändringsbudget tas av kommunfullmäktige i november.

Kommunfullmäktige tilldelar nämnderna en nettobudget för att bedriva de verksamheter som nämnderna ansvarar för. Nämnderna fördelar därefter sin nettobudget i en intern detaljbudget. Det görs brutto, det vill säga att intäkter och kostnader budgeteras för de olika områden, enheter och verksamheter som finns inom respektive nämnd. I tabellen nedan redovisas nämndernas tilldelade budget från kommunfullmäktige. Nämndernas intäkter och kostnader redovisas i resultaträkningen som verksamhetens intäkter och kostnader. Nämnderna hanterar även riktade statsbidrag "ovanpå" sin budgetram från kommunfullmäktige. Detta medför att i resultaträkningen i samband med delårsrapport och årsredovisning är summan av verksamheternas intäkter och kostnader väsentligt högre än i resultatbudgeten.

Av tabellen framgår finansens, kommunstyrelsens och nämndernas budgetramar för kommande tre år.

FLERÅRSPLAN 2026-2028, nettoramor inklusive interna poster, tkr	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
<i>Befolkningsantagande (cirkulär 25,47)</i>	<i>8 625 personer</i>	<i>8 525 personer</i>	<i>8 425 personer</i>
Finansen			
<i>varav</i>			
<i>Skatter och generella statsbidrag</i>	<i>733 106</i>	<i>749 714</i>	<i>765 548</i>
<i>Finansiell leasing</i>	<i>-2 928</i>	<i>-2 559</i>	<i>-2 180</i>
<i>Borgensavgift</i>	<i>2 905</i>	<i>2 905</i>	<i>2 905</i>
<i>Pensioner</i>	<i>-14 629</i>	<i>-17 758</i>	<i>-19 388</i>
<i>Övrigt finansien</i>	<i>-1 294</i>	<i>-1 494</i>	<i>-1 694</i>
<i>Avskrivning investeringar</i>	<i>-2 000</i>	<i>-5 000</i>	<i>-5 000</i>
<i>Buffert oförutsett, förfogas av KS</i>	<i>-2 455</i>	<i>-2 455</i>	<i>-5 455</i>
Finansen summa:	712 705	723 353	734 736
Kommunstyrelsen	-96 832	-95 835	-95 822
Kultur- och fritidsnämnden (upphör 251231)	0	0	0
Samhällsbyggnadsnämnden	-72 397	-71 957	-72 104
Barn- och utbildningsnämnden	-218 417	-217 776	-218 521
Barn- och utbildningsnämnden Gymnasiet inkl IM, exklusive anpassad gymnasieskola	-49 327	-48 094	-47 252
Socialnämnden	-268 123	-274 278	-281 446
TOTALT, budgeterat resultat	7 609	15 413	19 591
<i>1%, 1,5% och 2% överskott av skatter o statsbidrag</i>	<i>7 331</i>	<i>11 246</i>	<i>15 311</i>
<i>Differens mot kf:s mål på 1%, 1,5% och 2%</i>	<i>278</i>	<i>4 167</i>	<i>4 280</i>
<i>Resultatprocent</i>	<i>1,04%</i>	<i>2,06%</i>	<i>2,56%</i>

Investeringsbudget

Kommunfullmäktige tilldelar varje nämnd en årlig investeringsram som nämnden sedan själv förfogar över och som finansieras med egna medel, det vill säga utan upptagande av nya lån. Egna medel motsvaras i detta sammanhang av den beräknade volymen avskrivningar kommande år. År 2026 uppgår den till 15,1 mkr. Investeringsmedel som inte förbrukats under ett enskilt år överförs normalt inte till nästa år. Det kräver i så fall att nämnden beslutar om att begära dem som tilläggsanslag. Av tabellen nedan framgår nämndernas årliga investeringsramar.

Kommunfullmäktige har, utöver det som nämnts ovan, under 2022-2025 beslutat om investeringar med synnerliga skäl. Det vill säga att dessa investeringar, vid behov, får finansieras med lån. För att vara en investering som tas upp med synnerliga skäl ska det handla om en engångsinvestering med större belopp. Några av investeringarna avslutas i samband med bokslut 2025. Nedan framgår i tabellen även de investeringar som kommunfullmäktige anser ska genomföras med synnerliga skäl under perioden 2026-2028. Totalt uppgår dessa till 11,8 mkr.

<i>Belopp i tkr</i>	<i>Budget 2025</i>	<i>Budget 2026</i>	<i>Plan 2027</i>	<i>Plan 2028</i>	<i>Kf-beslut</i>
<i>Investeringsutrymme, årligen</i>	15 124	15 124	15 124	15 124	<i>Kf§ 52/2025, bp 8</i>
Årliga investeringsramar					
Kommunstyrelsen	4 500	5 300	5 000	5 000	
Samhällsbyggnadsnämnden	5 900	7 124	8 674	8 250	
Kultur- och fritidsnämnden (<i>upphör 251231</i>)	741	400	150	290	<i>Ska fördelas till mottagande nämnd.</i>
Barn- och utbildningsnämnden	1 120	980	530	530	
Socialnämnden	2 770	1 320	770	170	
Delsumma årliga investeringar	15 031	15 124	15 124	14 240	
Investeringar synnerliga skäl*					
Kommunstyrelsen					
Brandposter, AVSLUT 2025	1 581				<i>Kf§110/2022, §51/2023, §25/2025</i>
HR-system, NY		4 000			<i>Kf §103/2025</i>
Samhällsbyggnadsnämnden					
Extra asfaltering, AVSLUT 2025	723				<i>Kf§118/2020</i>
Stabilisering ån, del 2**	-1 203	0			<i>Kf§175/2023</i>
Infrastruktur nya exploateringsområden	4 047	4 047			<i>Kf§175/2023</i>
Socialnämnden					
Nytt verksamhetssystem (Treserva)	3 719	3 719			<i>Kf§175/2023</i>
Rest från 2024, AVSLUT	-49				
Delsumma investeringar med synnerliga skäl	8 818	11 766	0	0	
Totalt investeringar	23 849	26 890	15 124	14 240	
<i>*Beloppen som framgår i tabellen och som följer med till 2026 är de belopp som återstår av ursprunglig budget per 250831, kvarstår till projektet är genomfört. Till 2026 följer det belopp som återstår per 251231 med.</i>					
<i>** Inväntar bidrag från MSB i slutet av 2025.</i>					